

อุบัติการณ์ของการเกิดอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก ในจังหวัดสมุทรสงคราม

อรุณ สายเพชร^{*}

Abstract : This research attempted to study about the characteristic and injurious violence of road traffic accidents in Samutsongkram province from May 15 to June 30, 1992. According to the research, there were 194 road traffic accidents totally, 77.0 percent were motorcycle accidents. The majority happened at straight areas on asphalted roads with shoulders or sidewalks and two ways driving. They were found with nearly numbers in each day of the week, mostly happened in daytime especially between 09.01-11.30 am. and 04.31-07.00 pm. There were 250 accidental patients have been treated in both public and private facilities, the ratio of males and females patients were 2.5 : 1, 71.2 percent were between 11-30 years old. The most were labours and students who live in Samutsongkram province, 81.2 percent were slightly injured, 94.9 percent had never used personal safety instruments while driving or taking cars and motorcycles. Furthermore, most of them got more severe injury than the ones who usually used safety instruments.

Road Traffic Accident In Samutsongkram Province.

Aroon Saipetch

Samutsongkram Provincial Health Office

Region 7 Medical Journal 1992 ; 4 : 291-293

บทคัดย่อ การวิจัยนี้ได้ศึกษาลักษณะการเกิดอุบัติเหตุจากการจราจรทางบกในจังหวัดสมุทรสงคราม และความรุนแรงของการบาดเจ็บจากการเกิดอุบัติเหตุ ระหว่างวันที่ 15 พฤษภาคม-30 มิถุนายน 2535 ผลการวิจัยพบว่ามีอุบัติเหตุเกิดขึ้น 194 ครั้ง ร้อยละ 77.0 เกิดจากรถจักรยานยนต์ ส่วนมากเกิดบนถนนลาดยางทางตรง ให้รถวิ่งสวนทางกันและมีไหล่ทาง แต่ละวันในรอบสัปดาห์มีจำนวนการเกิดอุบัติเหตุใกล้เคียงกัน ส่วนมากเกิดเวลากลางวันโดยเฉพาะเวลา 09.01 - 11.30 น. และ 16.31 - 19.00 น. มีผู้ได้รับอุบัติเหตุเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลของรัฐและโรงพยาบาลเอกชนในจังหวัดจำนวน 250 คน เป็นเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 2.5:1 ร้อยละ 71.2 มีอายุระหว่าง 11-30 ปี ส่วนมากมีอาชีพรับจ้าง กรรมกร และนักเรียน นักศึกษา และมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม ร้อยละ 81.2 ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย ร้อยละ 94.9 ไม่ได้ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลขณะขับขี่หรือโดยสารรถ และได้รับบาดเจ็บมากกว่าผู้ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

^{*} สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม

บทนำ

อุบัติเหตุจากการจราจรทางบกนับเป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่งทางเศรษฐกิจ สังคม และการสาธารณสุขในปัจจุบัน และจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากการคมนาคมขนส่งได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มีการเพิ่มขึ้นของจำนวนยานพาหนะ และในขณะเดียวกันก็มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุการจราจรเพิ่มขึ้นตามไปด้วยจนเป็นสาเหตุการตายอันดับ 1 ของประเทศ¹ สำหรับจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่ามีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุการจราจรเพิ่มขึ้นจาก 23 ต่อประชากรแสนคนในปี 2533 เป็น 27 ต่อประชากรแสนคน ในปี 2534² เมื่อพิจารณาจากจำนวนยานพาหนะที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พบว่าตั้งแต่ปี 2531 ถึงปี 2534 รถจักรยานยนต์มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 1,481 คัน เป็น 2,667 คัน และรถยนต์อื่น ๆ เพิ่มขึ้นจาก 449 คัน เป็น 1,521 คัน³ ซึ่งเป็นการเพิ่มจำนวนยานพาหนะดังกล่าวทำให้การสัญจรบนถนนสายต่าง ๆ ของ จังหวัดมีปริมาณเพิ่มขึ้นจึงเป็นสาเหตุให้จำนวนการเกิดอุบัติเหตุการจราจรมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นต่อไปด้วย

การศึกษาลักษณะการเกิดอุบัติเหตุและความรุนแรง ของการบาดเจ็บจากการเกิดอุบัติเหตุจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ต้องเร่งดำเนินการ เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อ-มูลเบื้องต้นในการหาทฤษฎี และหาแนวป้องกันแก้ไขปัญห อุบัติเหตุการจราจรทางบกของจังหวัดต่อไป

วัตถุประสงค์และวิธีการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานพยาบาลสัมภาษณ์ผู้บาดเจ็บจากการเกิดอุบัติเหตุการจราจรทางบก ซึ่งเกิดระหว่างวันที่ 15 พฤษภาคม-30 มิถุนายน 2535 ที่เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลของรัฐและโรงพยาบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรสงคราม ตามแบบสัมภาษณ์การเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บาดเจ็บ ความรุนแรงของการบาดเจ็บ และข้อมูลเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ พร้อมทั้งติดตามบันทึกสภาพแวดล้อมบริเวณที่

เกิดอุบัติเหตุ

ผลการศึกษา

ตลอดระยะเวลาที่ศึกษามีอุบัติเหตุการจราจรทางบก เกิดขึ้น 194 ครั้ง หรือเฉลี่ยวันละ 5 ครั้ง ส่วนมากเกิดในลักษณะรถคว่ำ หรือล้มร้อยละ 48.0 รองลงมาเกิดจากการชนกัน ร้อยละ 40.7 รถที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุเป็นรถจักรยานยนต์ร้อยละ 77.0 รองลงมาเป็นรถยนต์ส่วนบุคคล แต่ละวันในรอบสัปดาห์มีจำนวนการเกิดอุบัติเหตุใกล้เคียงกัน โดยวันจันทร์พบมากที่สุด รองลงมาคือวันอาทิตย์ วันพฤหัสบดีและวันศุกร์ อุบัติเหตุส่วนมากเกิดในเวลากลางวันโดยเฉพาะเวลา 09.01-11.30 น. และ 16.31-19.00 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ พบว่าส่วนมากเกิดในเขตอำเภอเมืองฯ รองลงมาคืออำเภออัมพวาและอำเภอบางคนที ตำบลที่พบมากเป็นที่ตั้งของเขตเทศบาล ถนนที่ติดต่อกันระหว่างตำบล หมู่บ้านเกิดอุบัติเหตุมากที่สุด เนื่องจากมีระยะทาง รวมกันมากกว่าถนนสายต่าง ๆ ในจังหวัด รองลงมาเป็นถนนในเมืองซึ่งมีการจราจรหนาแน่น ส่วนถนนสายหลักของจังหวัดที่เกิดอุบัติเหตุมาก ได้แก่ สายสมุทรสงครามบางแพ และธนบุรี-ปากท่อ ช่วงที่ผ่านจังหวัดสมุทรสงคราม

สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุ พบว่าอุบัติเหตุจำนวนมากที่สุดเกิดบนถนนลาดยาง เป็นทางตรงมีไหล่ทาง รวดรื่นสวนทางกันและไม่มีเส้นแบ่งช่องทางการเดินรถ ส่วนอุบัติเหตุที่เกิดเวลากลางคืน 61 ครั้ง พบว่าบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุไม่มีไฟถนนร้อยละ 72.1 และอุบัติเหตุที่เกิดบริเวณทางแยก 46 ครั้ง เป็นทางแยกที่ไม่มีสัญญาณไฟจราจรถึงร้อยละ 93.5 ทางด้านสภาพแวดล้อม บริเวณที่เกิดอุบัติเหตุ พบว่าส่วนมากเกิดขณะสภาพภูมิอากาศปกติ ร้อยละ 78.4 ขณะเกิดไม่มีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เกิดอุบัติเหตุร้อยละ 73.2 และมีสภาพแวดล้อมที่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุร้อยละ 26.8 ได้แก่ มีสัตว์เลี้ยงกีดขวางการจราจร มีวัสดุหรือรถจอดบริเวณไหล่ทางและ

ถนนชำรุด

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ได้รับอุบัติเหตุ พบว่าผู้ขับขี่ที่มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้โดยสารและคนเดินถนน ผู้ได้รับอุบัติเหตุมีสัดส่วนเพศชาย : เพศหญิง เท่ากับ 2.5 : 1 กลุ่มอายุ 11-30 ปีมีจำนวนมากที่สุด ส่วนมากประกอบอาชีพรับจ้าง กรรมกร รองลงมาเป็นนักเรียน นักศึกษา ผู้ได้รับอุบัติเหตุร้อยละ 88.8 มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม ในกลุ่มผู้ขับขี่พบว่าร้อยละ 60.5 มีสถานภาพ สมรส ร้อยละ 98.2 มีการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 92.8 มีประสบการณ์ในการขับรถตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ร้อยละ 41.9 มีนิสัยการดื่มสุรา แต่พบผู้ดื่มสุราก่อนเกิดอุบัติเหตุเพียงร้อยละ 15.0

ความรุนแรงของการบาดเจ็บ พบว่าผู้ได้รับอุบัติเหตุ ร้อยละ 81.2 ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยรับการรักษาแล้วกลับบ้านได้ เมื่อพิจารณาตามการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล พบว่าร้อยละ 94.9 ของผู้ขับขี่หรือโดยสารรถยนต์ส่วนบุคคลและรถจักรยานยนต์ ไม่ได้ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและได้รับบาดเจ็บมากกว่าผู้ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

วิจารณ์

จังหวัดสมุทรสงครามมีลักษณะทางสังคมเป็นชนบท พาหนะที่ใช้ในการคมนาคมส่วนมากเป็นรถจักรยานยนต์ อุบัติเหตุจึงเกิดกับรถจักรยานยนต์มากกว่ารถชนิดอื่น ๆ และผู้ได้รับอุบัติเหตุส่วนมากก็เป็นผู้ขับขี่เพศชายมากกว่าเพศหญิงมีอายุระหว่าง 11-30 ปี อาชีพรับจ้างและกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากสภาพถนนบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุ พบว่าส่วนมากเกิดบนถนนสายตรง ผิวถนนเรียบและมีไหล่ทาง แสดงว่าสภาพถนนที่ดี มีส่วนทำให้ผู้ขับขี่เป็นกลุ่มวัยรุ่นและวัยรุ่น

ตอนปลายขับรถด้วยความเร็วสูง ขาดความระมัดระวัง จึงเกิดอุบัติเหตุได้มาก และผู้ที่ไม่ได้ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลขณะขับขี่หรือโดยสารรถก็ได้รับบาดเจ็บมากกว่าผู้ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

สรุป

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่ามาตรการที่จะใช้เป็นแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาคืออุบัติเหตุจากการจราจรทางบกที่สำคัญ คือการให้ความรู้เรื่องกฎจราจรและการป้องกันอุบัติเหตุจราจร การปรับปรุงเครื่องหมายและสัญญาณจราจรต่าง ๆ ที่เหมาะสม การกวดขันจับกุมผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัติจราจร และการรณรงค์ให้มีการใช้เข็มขัดนิรภัยและหมวกนิรภัยขณะขับขี่หรือโดยสารรถเพื่อลดความรุนแรงของการบาดเจ็บเมื่อเกิดอุบัติเหตุจราจร

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานภาคกลาง ชลบุรี และคณาจารย์ที่ให้การอบรมคณะวิจัยให้สามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จสมบูรณ์และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในจังหวัดสมุทรสงครามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลตลอดจนมีส่วนในความสำเร็จของการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานประสานงานทางการแพทย์ด้านอุบัติเหตุและสาธารณภัย กรมการแพทย์. สถิติอุบัติเหตุในประเทศไทย 2533.
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม. สถิติผู้ป่วยอุบัติเหตุในจังหวัดสมุทรสงคราม 2533-2535. เอกสารอัดสำเนา.
3. สำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรสงคราม. สถิติรถที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ 2531-2534. เอกสาร อัดสำเนา.